

půrci vypovídající strany, by přednesl u soudu veškeré námitky do lhůty § 562 c. ř. s., jinak jsou opozděny. Z těchto ustanovení vysvítá, že výpověď nelze považovati za žalobu, takže změna nebo doplnění výpovědi za řízení o námitkách jest nepřípustná. Mezi stranami jest nesporno, že dům, v němž jest sporný byt, jest pod vnucenou správou. Podle § 111 ex. ř. jest v takovém případě vyhrazeno právo výpovědi vnucenému správci. V projednávaném případě nevysvítá ani ze žádosti o výpověď z bytu ani ze soudní výpovědi na základě této žádosti, že výpověď byla dána jménem nebo z rozkazu vnuceného správce. Z důvodů shora uvedených nelze tento nedostatek dodatečně odstraniti za řízení o námitkách proti této výpovědi.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání dále jednal a znova rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

d ů v o d e h :

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s., nelze upřítí oprávnění. Podle § 99 ex. ř. zpraví exekuční soud, jakmile povolí vnucenou správu, majitele nemovitosti o tom, že se má zdržeti všelikého nakládání s užitky exekucí zastíženými a že nesmí se účastniti správy, vedené správcem, proti jeho vůli. Správce nabývá vnucenou správou práva spravovati nemovitost, bráti z ní užitky a výnos a předsebráti právní jednání potřebná k provedení vnucené správy (§ 109 ex. ř.). Na smlouvu nájemní nemá však vnucená správa vlivu (§ 111 ex. ř.). Z toho jest zjevno, že právo, dáti nájemníkovi výpověď v obvyklých termínech výpovědních aneb v mezích ustanovení nájemní smlouvy, přísluší vnucenému správci, tím není však ještě vyloučeno, by výpověď nemohl dáti i majitel domu (dlužník), děje-li se tak za souhlasu vnuceného správce v zájmu vnucené správy. O takový případ tu právě jde. Žalobce vypověděl jako majitel domu, stíženého vnucenou správou, nájemníka, žalovaného, pro neplacení nájemného za souhlasu vnuceného správce. Nevadí, že souhlas vnuceného správce nebyl prokázán hned při podání výpovědi, nýbrž až za sporu, stačí, že se tak stalo před vynešením rozsudku soudu první stolice, takže námitka nedostatku aktivního oprávnění žalobce ke sporu byla právem prvním soudem zamítnuta. Právní názor odvolacího soudu, že výpověď nelze považovati za žalobu, jest mylným, neboť § 571 druhý odstavec výslovně stanoví, že jest vypovídatele považovati za žalobce, a v motivech k § 560 c. ř. s. se uvádí, že jest o to pečovati, by rozdíl mezi výpovědí a žalobou při ústním jednání byl odstraněn. Odvolacímu soudu nelze tedy dáti za pravdu, pokud upírá žalobci oprávnění k žalobě.

Čís. 9207.

Nejde o výprosu, nýbrž o smlouvu nájemní, přenecháno-li užívání prodejní boudy za pevný plat s tím, že bude uživatel prodávati zboží

jen z obchodu majitele boudy. Závazek uživatele boudy, že ji ihned vyklidí, kdyby porušil přípověď o prodeji zboží, jest neplatný vzhledem k § 7 (2) zákona o ochr. náj.

(Rozh. ze dne 25. září 1929, Rv II 623/29.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném, by byl právní poměr o užívání boudy za odebrání zboží prohlášen zrušeným a by bylo žalovanému uloženo boudu vykliditi. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobkyně jest majitelkou prodejní boudy a platí obci za místo, kde boudu postavila, 50 Kč měsíčně. Užívání této boudy jako obchodní místnosti přenechala žalobkyně žalovanému proti tomu, že bude měsíčně platiti 50 Kč a že bude prodávati jen zboží z obchodu žalobkyně, pokud se týče zboží, jež zakoupí u žalobkyně nebo u firem a osob žalobkyní připuštěných. Při dojednání této smlouvy se žalovaný též zavázal, že prodejní boudu ihned vyklidí, kdyby porušil přípověď o prodeji zboží. Nešlo tedy o výprosu podle § 974 obč. zák., ana byla ujednána pevná smlouva, ale nešlo ani o smlouvu námezdní, jak tvrdí žalobkyně, an žalovaný zboží dodané mu žalobkyní neprodával na její účet za mzdu, nýbrž je kupoval a zakoupené zboží prodával na vlastní účet a nebyl tudíž zaměstnancem žalobkyně (prodavačem), nýbrž podnikatelem; nešlo však ani o smlouvu innominátní, o smlouvu svého druhu, jak mylně míní nižší soudy, nýbrž o smlouvu nájemní ve smyslu § 1090 obč. zák. Proti tomu nelze namítati, že nebyla ujednána určitá činže, ana úplata za užívání prodejní boudy byla částečně stanovena číselně v penězích (50 Kč měsíčně), částečně pozůstávala v očekávaném zisku z prodeje zboží žalovanému za ceny zvlášť určené, při čemž se podotýká, že cena podle § 1090 obč. zák. nemusí býti určitá, stačí, že jest určitelná, o čemž podle toho, co uvedeno, ohledně nájemného převyšujícího měsíčních 50 Kč nelze pochybovati. Jest proto použití na tento případ zákona o ochraně nájemníků, a to, jelikož smlouva byla dojednána v roce 1922, aniž doba smlouvy byla blíže zjištěna, zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., pokud se týče zákona ze dne 27. dubna 1922, čís. 130 sb. z. a n., jež oba stanoví v § 7, pokud se týče v § 7 (2), že účinnost předchozích ustanovení nemůže býti vyloučena ani omezena smlouvou stran. Z toho vyplývá, že závazek převzatý žalovaným při dojednání smlouvy, že prodejní boudu ihned vyklidí, kdyby porušil ujednání ohledně prodáváného zboží, jest neplatný a že tudíž žalobkyně o tento důvod žalobu o vyklizení a odevzdání prodejní boudy s úspěchem opřítí nemůže. Jelikož žalobkyně žalobu opírá jen o tento smluvní, jak doličeno, neplatný závazek žalovaného, zejména nežádá zrušení nájemní smlouvy z důvodu, že nájemník, žalovaný, zneužívá pro-

najaté místnosti ke značné škodě pronajímatelčině (§ 3 zákona o ochr. náj., § 1118 obč. zák.), naopak trvá na tom, že o nájem nejde, bylo žalobu zamítnouti jako bezdůvodnou, jak učinil již první soud, třebaš důvody jeho rozsudku ukázaly se býti nesprávnými. Tvrdí-li dovolací odpověď, že úplata 50 Kč měsíčně nebyla činží, protože byla placena městu za užívání pozemku, přezírá, že žalovaný nebyl ve smluvním poměru s městem, ale zůstává i dlužna odpověď na to, za č žalovaný tuto sumu platil, an boudu na městském pozemku neměl postavenu on, nýbrž žalobkyně. Na podstatě věci nic nemění okolnost, že žalovaný platil hotově na činži právě tolik, kolik měla městu platiti žalobkyně, ani okolnost, jak se toto placení dalo, zda přímo obci (§ 1404 obč. zák.), či žalobkyni.

Čís. 9208.

Pro odpůřčí nárok jest příslušným obecný soud, nikoliv obchodní senát, třebaš právní jednání, jemuž se odporuje, jest obchodem. Projednána-li odpůřčí žaloba před obchodním senátem, jde o zmatek podle § 477 čís. 2 c. ř. s., jímž jest stížen i rozsudek prvního soudu i řízení jemu předcházející, pokud se ho účastnil soudce laik.

(Rozh. ze dne 26. září 1929, Rv I 1076/28.)

Odpůřčí žalobu procesní soud první stolice (obchodní senát krajského soudu v L.) zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením, počínajíc prvním ústním jednáním před soudem první stolice dne 4. března 1925 a vrátil věc krajskému soudu v L., by v jednání pokračoval a nový rozsudek vynesl.

Důvody:

Především jest si ujasniti, že jde o žalobu odpůřčí, kterou žalobkyně odporuje dvěma právními jednáním dlužnice, firmy C., a to vyplacení 110.000 Kč žalované firmě a vystavení kauční listiny ze dne 27. října 1923 a vtělení zástavního práva na jejím základě pro pohledávku žalované firmy 150.000 Kč a 15.000 Kč na nemovitostech Bertý B-ové, kterýmižto právními jednáními byla žalobkyně jako věřitelka firmy C. podle svého tvrzení zkrácena a které dlužnice vykonala v úmyslu zkrátiti své věřitele, kterýžto úmysl byl druhé straně, žalované, znám, po případě znám býti musil. Žalobkyně odporuje tudíž právním jednáním dlužnice z důvodu § 2 (1) a (2) odp. ř. V první řadě jest se obíratí otázkou, zda tato právní věc spadá do výlučné příslušnosti obchodního senátu podle § 51 čís. 1 j. n. Otázku tuto jest zodpověděti záporně. Odpůřčí nárok jest nárokem samostatným, vyplývajícím z předpokladů odpůřčího zákona. Právním důvodem žaloby není právní jednání, jemuž se odporuje,